

Informe justificatiu de la impossibilitat de prestar un servei de dinamització sociocultural d'estiu als centres penitenciaris i centres oberts de Catalunya amb mitjans propis

Antecedents

La Constitució Espanyola i la Llei orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària (LOGP), atribueixen a les institucions penitenciàries les finalitats de la reeducació i la reinserció de les persones sotmeses a penes i mesures penals privatives de llibertat, la custòdia de les persones internes i l'assistència i l'ajuda a les persones internes i alliberades.

La Llei orgànica general penitenciària (LOGP), articles 26 i 27, estableix que el treball (en les diferents variants o accepcions) serà considerat com un dret i com un deure de l'intern i **serà un element fonamental del tractament**.

El treball que realitzin els interns i internes, dins i fora dels establiments, serà comprès en alguna de les modalitats següents:

- a) Les de formació professional, a les que l'administració donarà caràcter preferent.
- b) Les dedicades a l'estudi i formació acadèmica.
- c) Les de producció de règim laboral o mitjançant fórmules cooperatives o similars d'acord amb la legislació vigent.
- d) Les ocupacionals que formin part d'un tractament.
- e) Les prestacions personals en serveis auxiliars comuns de l'establiment.
- f) Les artesanals, intel·lectuals i artístiques.

La realització d'activitats té una doble funció, la garantia de la seguretat i de la convivència ordenada de les persones internes i la seva resocialització, rehabilitació i reinserció.

Durant el període del curs escolar, d'octubre a juny, les programacions anuals d'activitats grupals als centres penitenciaris engloben una àmplia oferta d'activitats per a la població penitenciària, les quals permeten la formació de les persones internes i la participació en activitats adreçades a la reeducació i reinserció.

Durant el període estival, juliol a setembre, aquestes activitats (formació d'adults, tallers productius del CIRE, programes d'intervenció especialitzada) deixen d'oferir-se o es redueixen de forma significativa.

Per aquesta raó, durant el període estival, és necessari garantir una oferta global d'activitats de caire lúdic, cultural i social, que dinamitzin i motivin a la població interna i augmentin les seves hores d'ocupació.

1. Insuficiència de recursos o mitjans propis per a prestar el servei

El personal de l'àmbit de rehabilitació és el responsable d'individualitzar l'execució de les penes i mesures penals que s'imposin a les circumstàncies i evolució personal de cada intern/a amb la finalitat primordial d'assolir la seva reeducació i reinserció social. Ha de dur a terme la seva feina de manera coordinada i amb una orientació interdisciplinària. Més concretament, d'acord amb llur cos, especialitat, titulació i lloc de treball ocupat, desenvoluparà les funcions següents:

- a) Participar, dins de la seva especialitat, en l'elaboració, execució i avaluació dels programes organitzatius i d'intervenció ambiental del centre.
- b) Participar en les tasques d'avaluació, diagnòstic i seguiment de les necessitats de la població penitenciària i del seu entorn que siguin propis de la seva especialitat.
- c) Participar en la planificació i execució dels programes d'intervenció amb grups d'interns/es o persones del seu entorn, pròpies de la seva especialitat, que contribueixin a assolir els objectius i les millores establertes en els programes de tractament.
- d) Informar, orientar, assessorar i intervenir amb els/les interns/es i amb les persones del seu entorn en les àrees que els correspongui per la seva especialitat, amb la finalitat de potenciar la seva autonomia, responsabilitat i implicació en la millora de la seva situació actual i futura inserció social.
- e) Aportar la informació obtinguda de la seva avaluació i intervenció als òrgans del centre i altres institucions legalment responsables.
- f) Participar en els òrgans col·legiats que els correspongui i en les tasques dels grups de treball interdisciplinaris que els assignin els seus superiors.
- g) Assessorar, d'acord amb els coneixements de la seva especialitat, els altres serveis del centre i els òrgans directius.
- h) Dur a terme tasques de coordinació amb institucions i serveis que participen en el tractament i la integració social dels/de les interns/es o amb les persones del seu entorn afectiu i social, segons la seva especialitat.
- i) Exercir la resta de competències que li atribueixi l'ordenament jurídic vigent i, en general, totes les que li siguin encomanades relatives a les seves responsabilitats i competències professionals.

Als serveis penitenciaris, el personal dependent de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima que desenvolupa activitats o tasques relacionades amb l'acció educativa (docència reglada i no reglada, recolzament social en la seva expressió personal i familiar, la socialització i adquisició d'hàbits de la vida diària, l'organització i desenvolupament de les activitats de lleure, l'organització d'activitats socioculturals i, en general totes aquelles activitats o tasques adreçades a la formació, desenvolupament i integració de les persones o col·lectius sobre els quals exerceixen l'acció educativa o cultural) són els/les monitors/es de formació ocupacional.

Actualment, als serveis penitenciaris, hi ha tres especialitats de monitor/a de formació ocupacional: laboral, esportiva i arts plàstiques.

Són funcions específiques dels llocs de treball de *monitor/a de formació ocupacional*:

- a) Impartir a les persones usuàries els continguts formatius, tant teòrics com pràctics, de formació bàsica i de formació professional necessaris per a l'aprenentatge d'una especialitat concreta i d'hàbits i actituds necessàries per ocupar un lloc de treball.

Estàndards de servei de l'àmbit de rehabilitació.

D'acord amb els estàndards de servei definits per la Direcció General de Serveis Penitenciaris, en base a la planificació anual d'activitats, es va establir que la plantilla de monitors de formació ocupacional dels centres penitenciaris havia de ser la següent: CP Brians 1 (13) , CP Brians 2 (17), CP de Dones (3), CP Obert de Barcelona (0), CP de Joves (6), CP Lledoners (9), CP Mas d'Enric (9), CP Ponent (9), CP Puig de les Basses (9), i CP Quatre Camins (15), CP Obert de Barcelona (0).

En relació amb aquesta previsió, actualment, aquests centres penitenciaris es troben en la situació següent CP Brians 1 (12), CP Brians 2 (17), CP de Dones (4), CP Obert de Barcelona (0), CP de Joves (7), CP Lledoners (9), CP Mas d'Enric (8), CP Ponent (5), CP Puig de les Basses (8), i CP Quatre Camins (12).

Les plantilles de monitors/a de formació ocupacional es va dimensionar per a executar la planificació anual d'activitats dels centres penitenciaris.

Les plantilles de monitors/es de formació ocupacional dels centres penitenciaris CP Brians 1 (-1), CP Mas d'Enric (-1), CP Ponent (-4), CP Puig de les Basses (-1) i CP Quatre Camins (-3) són deficitàries en relació amb la plantilla prevista necessària. Al centre penitenciarí CP Obert de Barcelona no hi ha monitors/es de formació ocupacional.

Durant el període estival, atès que la planificació anual d'activitats es concentra en els mesos en què es desenvolupa el curs escolar, les plantilles de monitor/a de formació ocupacional són les mínimes.

Per aquesta raó, no és possible assumir la prestació d'aquest servei de forma directa amb la plantilla actual.

A la relació de llocs de treball de personal laboral del Departament de Justícia no disposem de llocs de treball de Dinamitzador/a i de Coordinador/a.

Atès que la necessitat de portar a terme activitats grupals d'educació no formal, d'educació social, activitats esportives, d'educació en el lleure i d'educació en valors durant els mesos d'estiu és una necessitat estacional però estructural, que s'ha de prestar amb professionals qualificats amb perspectiva de continuïtat, entenem que no és escaient atendre-la mitjançant la contractació de durada determinada per excés o acumulació de tasques.

Cal tenir en compte que l'encadenament de contractes de durada determinada per a cobrir necessitats estacionals estructurals pot ser considerat frau de llei i derivar en la transformació d'aquest personal en fix discontinu.

2. Cost de la prestació del servei

2.1. Prestació del servei amb mitjans propis

En el supòsit que l'Administració pogués prestar aquest servei de forma directa, atès que no disposa de llocs de treball de Dinamitzador/a i de Coordinador/a, que tinguin com a requisit d'ocupació posseir alguna de les titulacions requerides del grups C i D, caldria contractar 36 monitors/es de formació ocupacional durant un període 92 dies, des de l'1 de juliol al 30 de setembre de 2019.

D'acord amb el que estableix l'article 45 del VI Conveni col·lectiu únic d'àmbit de Catalunya del personal laboral de la Generalitat de Catalunya per al període 2004-2008, la jornada laboral ordinària és de 37,5 hores en còmput setmanal i 1633 hores en còmput anual.

Monitor/a de Formació Ocupacional

Retribucions anuals	29.741,00
Seguretat Social (31,55%)	9.383,29
Total	39.124,29

1.633 23,96

Professional	Nombre	Hores setmanals	Semanes 2019	Hores totals	Preu/hora	Import 2019 (€)	IVA	IMPORT TOTAL
Monitor/a FO	36,00	25,00	13,00	11.700,00	23,96 €	280.314,84		280.314,84
TOTAL						280.314,84		280.314,84

La prestació d'aquest servei mitjançant la contractació de 36 monitors/es de formació ocupacional, durant un període de 92 dies, tindria un cost de personal de 280.314,84 euros.

A aquest cost caldria afegir-hi el dels recursos materials emprats per a realitzar les activitats.

2.2. Prestació del servei per entitats o empreses externes

Dinamitzador/a socio educatiu

Coordinador/a

Retribucions anuals (2020)	21.910,05
Seguretat Social (32%)	7.011,22
Total	28.921,27

Retribucions anuals (2020)	22.989,36
Seguretat Social (32%)	7.356,60
Total	30.345,96

			Retribucions anuals s/conveni 40 h		Millores salarials 4%	Retribucions anuals 25 h	Dies de contracte	Retribucions 25 h 92 dies	Núm. professionals	TOTAL
Personal	Dinamitzador/a socio educatiu	Sou (grup professional 1)	21.910,05 €	28.921,27 €	30.078,12 €	18.798,83 €	92	4.725,39 €	26	122.860,14 €
		Seguretat social 32%	7.011,22 €							
	Dinamitzador/a- coordinador/a	Sou (grup professional 1)	21.910,05 €	30.345,96 €	31.559,80 €	18.966,23 €	92	4.767,47 €	10	47.674,70 €
		Complement coordinació	1.079,31 €							
		Seguretat social 32%	7.356,60 €							
Cost Personal										170.534,84 €

Externalitzar la prestació d'aquest servei, mitjançant 26 Dinamitzadors/es i 10 Coordinadors/es, durant un període 92 dies, tindria un cost de personal de 170.534,84 euros IVA exclòs, 187.588,32 euros amb IVA inclòs.

Atesa la diferència de condicions laborals (jornada, salari, etc.), la prestació d'aquest servei de forma directa per l'Administració tindria un cost addicional de 92.726,52 euros.

El cost total de servei prestat seria el següent:

			Retribucions anuals s/conveni 40 h		Millores salarials 4%	Retribucions anuals 25 h	Dies de contracte	Retribucions 25 h 92 dies	Núm. professionals	TOTAL
Personal	Dinamitzador/a socio educatiu	Sou (grup professional 1)	21.910,05 €	28.921,27 €	30.078,12 €	18.798,83 €	92	4.725,39 €	26	122.860,14 €
		Seguretat social 32%	7.011,22 €							
	Dinamitzador/a- coordinador/a	Sou (grup professional 1)	21.910,05 €	30.345,96 €	31.559,80 €	18.966,23 €	92	4.767,47 €	10	47.674,70 €
		Complement coordinació Seguretat social 32%	1.079,31 € 7.356,60 €							
Cost Personal										170.534,84 €
	Dietes									10.000,00 €
	Materials necessaris per desenvolupar les activitats									14.800,00 €
	Mitjans externs per activitats a l'exterior									8.000,00 €
	Despeses de desplaçaments d'interns									10.400,00 €
Total costos directes										213.734,84 €
	Costos indirectes 10%									21.373,49 €
Total costos (Directes + Indirectes)										235.108,33 €
Benefici industrial 6%										14.106,50 €
IMPORT TOTAL (IVA exclòs)										249.214,83 €

El cost total del servei, inclòs el material necessari per portar a terme les activitats, mitjans externs per a activitats a l'exterior, despeses de dietes i desplaçaments, els costos indirectes i el benefici industrial és de 249.214,83 euros IVA exclòs, 274.136,32 euros IVA inclòs. Per tant, la prestació d'aquest servei de forma externa, tenint en compte tots aquests conceptes, encara suposa 6.178,52 euros menys que el cost de personal, prestant el servei directament l'Administració.

Conclusions

Primera. No és possible l'assumpció de la prestació del servei de dinamització sociocultural d'estiu als centres penitenciaris i centres oberts de Catalunya amb la plantilla actual de monitors/es de formació ocupacional, ja que aquesta és deficitària en relació amb la plantilla prevista necessària.

No és possible l'assumpció de la prestació del servei de dinamització sociocultural d'estiu als centres penitenciaris i centres oberts de Catalunya, mitjançant la contractació temporal de Dinamitzadors/es o de Coordinadors/es, ja que a la relació de llocs de treball de personal laboral del Departament de Justícia no hi ha llocs de treball d'aquesta tipologia.

Atesa la naturalesa estructural de la necessitat de prestar aquest servei, tampoc és escaient atendre-la mitjançant la contractació de durada determinada per excés o acumulació de tasques.

Segona. Atesa la diferència de condicions laborals, l'assumpció de la prestació directa d'aquest servei per l'Administració tindria un cost addicional de personal de 92.726,52 euros.

Secretari de Mesures Penals,
Reinserció i Atenció a la Víctima